

Гоменюк О.О.

Лінгвокультурна характеристика концепту "кінь" у індивідуально-авторській картині світу М. Вінграновського (на матеріалі прозових творів для дітей)

*Гоменюк Олена Олегівна, аспірант кафедри української мови,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна*

Received October 24, 2013; Accepted November 15, 2013

Анотація: У статті розглянуто лінгвокультурну природу концепту "кінь" у творах для дітей М. Вінграновського. Описано номінативне поле, концептуальні одиниці, з'ясовано семантику, проаналізовано систему тропеїчних засобів (епітети, метафори, фразеологізми, порівняння), через які вона реалізується. Встановлено, що концептуалізований образ коня є полісемантичним та амбівалентним в індивідуально-авторській картині світу письменника-шістдесятника, автора прозових текстів для дітей.

Ключові слова: *концепт "кінь", вербалізатор концепту, номінативне поле, концептуальний смисл, індивідуально-авторська картина світу М. Вінграновського.*

До плеяди відомих шістдесятників, майстрів ліричного слова належить М. Вінграновський. Особливий пласт у його літературній творчості становлять повісті та оповідання для дітей. Своєю щирістю, розумінням дитячої психології вони зачарували не лише

читачів, а й привертали увагу літературознавців (О. Климчук, Т. Салига, М. Слабошпицький, Л. Собчук, Л. Тарнашинська) та мовознавців (С. Єрмоленко, Т. Беценко, Н. Данилюк, Л. Гливінська, В. Калашик, І. Коломієць, О. Меленко, Н. Сологуб). Проза письменника в аспекті когнітивної лінгвістики була

об'єктом нечисленних студій, що зумовлює актуальність наукової розвідки.

Зокрема, Н. Сологуб звертає увагу на те, що одним із концептів мовотворчості М. Вінграновського є природа, а "лексика на позначення садових реалій та її індивідуально-авторське художнє переосмислення створює у ньому окреме лексико-семантичне поле" [5, с. 16]. Якщо природу розглядати як мегаконцепт, то цілком логічним виглядає виділення в його межах концептів на позначення рослинних і тваринних концептуалізованих образів.

Метою статті є встановити лінгвокультурну природу концепту "кінь" у прозових творах для дітей М. Вінграновського, визначивши його номінативне поле та ті концептуальні смисли, що репрезентують семантику досліджуваної одиниці.

Концепт "кінь" належить до ядерних в індивідуально-авторській картині світу письменника і в українській етнокультурі. У народній традиції кінь (кобила, лоша) є однією з найбільш міфологізованих тварин. Як основна транспортна та тяглова (у лісовій зоні) сила виявляв "зв'язки зі світом надприроднім, "тим світом", був атрибутом міфологічних (епічних) персонажів, одночасно пов'язаний із культом плодочості, смерті та загробним культом. За археологічними даними, кінь був основною жертвовою твариною на похоронах, провідником на "той світ" [3, с. 590].

Система вербалізаторів цього концепту в досліджуваних текстах формує досить розгалужене номінативне поле, передусім завдяки власним назвам на позначення тварини. Основним вербалізатором є фаунолексема *кінь*: *Кінь не вставав, дрібно тремтів, падали краплі на нього, і від кожної краплини він здригався, як від пострілу* [1, с. 62]. У сучасній українській мові слово *кінь* характеризується трьома значеннями, проте у досліджуваних текстах актуалізується передусім перший лексико-семантичний варіант: "1. Велика свійська однокопита тварина, яку використовують для перевезення людей і вантажів" [4, с. 167]. Назва походить від **копъ* (давн. **кобъ*), що відповідає словам *кобила*, *комонь* [6, с. 316].

Використовує автор також зменшено-пестливу форму – *коник*, здебільшого на позначення маленького коня: *Розвертаю світило в поле... коли, бачу, пасеться коник* [1, с. 43]. Для найменування лошати, яке асоціюється в М. Вінграновського з дитиною, він уживає номени: *дитина*, *коник-хлопчик* (*Ще один за сьогодні кінь, лише дитина: на гінкх горіхових ніжках... цей коник-хлопчик зловив у свої придощені очі сорочке гніздо й розмірковує, що воно за таке?..* [1, с. 6]); *синочок* (*Манюня не оглядалася не лише на мене, але і на свого синочка Орлика, – чи не відставав...* [1, с. 5]).

Загалом коні часто є героями оповідань та повістей М. Вінграновського, тому письменник намагається певною мірою індивідуалізувати їх, давши ім'я, наприклад: *Уран* (*Деякі з коней зареготали. – Ану, давай, Уране, з ним по-німецькому* [1, с. 301]); *Сивко* (*Здивована решта коней повідривали очі від сіна і, в свою чергу, витріщилися на Сивка* [1, с. 301]) та ін. Одного з коней автор називає людським іменем – *Ва-*

лентин, чим, власне, і прирівнює до людини: *Валентин [кінь], наче нехотячи і випадково, повертає свою загнудану голову до Десни, до нашого намету і тихо пирхає* [1, с. 181]. Також використовує номен *Волга*, що, ймовірно, корелює з назвою машини, імплікуючи уявлення про коня як швидкісний транспортний засіб: *Я вже бив Волгу по морді, затуляв полою кожуха очі – Волга здуріла і носилася, як тороплена...* [1, с. 239].

Розширюють номінативне поле цього концепту індивідуально-авторські вербалізатори, засвідчені як однокомпонентними назвами, в тому числі субстантивами, так і перифрастичними номінаціями. Порівняймо: *офіцер* (*Офіцер [кінь] у сумирному колі трьох корів... жував у яслах кукурудзяні переїди...* [1, с. 138]); *божєвільний* (*Василь зупинився і, пильно придивившись до коня, обернувся до мене. – Божєвільний якийсь, ти глянь!* [1, с. 298]); *білокопитний красень* (*... вигодуваний на кінематографічних хлібах білокопитний красень відразу ж дав такого сторчка, що артист, як птах, скинув руками, вилетів із сідла і впав обличчям на землю* [1, с. 300]); *істота жива* (*Валентин – не віз. Ваш віз – предмет не одухотворений, а Валентин – істота жива...* [1, с. 196]); *сивий товариш* (*Лелека ж дивився на мене своїм чорним крапельстим оком так, неначе він, лелека, і його сивий товариш [кінь] спіймали мене на якійсь підступності...* [1, с. 297]); *старе стерво* (*– Цигани Маню видоїли! Не догнав!.. Та хіба їх оцим старим стервом [конем] доженеш?* [1, с. 188]).

На позначення кількох (багатьох) груп коней автор вживає, з одного боку, форму множини відповідних фаунолексем: *коні-коняги* (*Коли із-за пагорба на нас вихопили кавалерійський полк – мої коні-коняги кинулися його кусати* [1, с. 239]); *конячки* (*...Микола Іванович подивився на конячок, на мене і посміхнувся* [1, с. 241]); з іншого – іменники зі значенням сукупності: *військо* (*Я пішов до коней, до свого війська* [1, с. 93]); *товариство* (*Сивко [кінь] мовчав, хоча говорити умів... за відсутності в роті зубів, йому не хотілося падати обличчям в калюжу перед таким вишуканим товариством [кіньми]* [1, с. 301]).

Помітну специфіку виявляє номінативне поле концепту "кінь" у повісті "Манюня", де головним персонажем є маленька конячка з аналогічною кличкою, яку письменник називає *лошичка*, *моя маленька*, *манюнечка*, *Манюня*: *– Лошичка, – уточнив я. – Моя маленька. Моя манюнечка, – пожалів Дузь Манюню й нахилився до її вуха* [1, с. 43]. Своєрідність поля виначає якраз використання індивідуально-авторських найменувань на його позначення: *сліпуча сферична куля* (*До мене котилася вже не Манюня, а як буває під час грози, утворена громом й налита розплавленими блискавками, виникає сліпуча сфериста куля* [1, с. 39]); *біжуче полум'я* (*Ще один раз вона [Манюня] стала біжучим полум'ям і освітлила собою все...* [1, с. 39]); *блискавка-куля-вибух-Манюня* (*Тепер та блискавка-куля-вибух-Манюня допливла до мене...* [1, с. 40]) (остання номінація демонструє нанизування контекстуальних синонімів на позначення лошиці).

Концептуалізований образ Манюні акумулює такі смисли, як: "та, що є відданою супутницею" (*Де про-*

шкуючи навмання, де покинутими стежками ми проїхали ніч, проїжджали вже й день, а Манюня не зупинялася [1, с. 16]); "надійною, якій довіряють" (*Я пустив візку й поклався на Манюню – нехай везе куди хоче і де зупинимося, там і будемо* [1, с. 15]); "працьовитою, витривалою" (*Нога за ногою, понуривши голову, Манюня потихеньку тягнула купленого позаторік у циганів лютого мені воза* [1, с. 16]); "яка може допомогти втілити мрію" (*– Дівчата, а коли зробимо так: запряжемо Манюню й усім нашим гуртом до моря поїдемо* [1, с. 55]). Та не лише подорожувати можна з Манюнею, а й випити чарку, поспілкуватися, як із справжнім другом, що об'єктивує смисл "та, що є вірним товаришем": *Наливши чарчину, я привітав Манюню з нашим новим пристанищем, цокнувся з її одним і другим відром, і ми випили* [1, с. 17].

Автор помітно персоніфікує тварину, яка, як і людина, може любити і страждати, сумувати й радіти. Це демонструють такі концептуальні смисли: "та, в якій є душа" (*... її очі стояли навпроти моїх і я, тихо вдивляючись в них, бачив, що в них було – там туманіла невідома мені безсловесна душа...* [1, с. 18]); "якій сняться сни" (*Снилось щось на ходу і Манюні* [1, с. 5]); "та, що, як справжня матір, хвилюється за своє лоша" (*Орлик звалився під колесо. Чи він ударився об нього, чи його вбило, бо Манюня од розпачу заіржала* [1, с. 14]). В останньому випадку об'єктивується уявлення про лошицю як дбайливу матір.

У характеристиці лошати знайшла відображення поведінка малої дитини, яку все цікавить і яка все хоче спробувати, а злякавшись, біжить до мами. Це експлікує смисли: "той, що шукає порятунку в мами" (*Орлик відскачів від нього [будяка], ніби від батога й не тямлячи що відбулося, дременув до Манюні* [1, с. 9]); "той, що любить гратися" (*... і знову летів [Орлик] на пару з Султанчиком, ганяв обчї воза...* [1, с. 16]); "цікавий до всього" (*Вона [квітка будяка], пахуча, видно, задурила голову Орликові добряче, бо йому закортіло її не лише понюхати, а ще й лизнути. Що він й зробив* [1, с. 8]); "який хоче якнайшвидше стати дорослим" (*Вночі Манюня ставала жаркішою. Орлик те знав і тому на ніч, лежачи на бур'янці перед нею, не скручувався калачиком, а влягався на всю свою довжину, бо так уві сні швидше ріс...* [1, с. 18]).

Важливим у структурі концепту "кінь" є семантичні фрагменти, через які есплікується інформація про те, як були приручені дикі колись коні, як на віки звела їх доля з людиною. Це демонструють такі смисли: "ті, яких приборкали шість тисяч років тому" (*Темною рукою я налив свою темну чароньку й підняв за здоров'я Манюні, за шість тисяч Манюнених років, бо саме отут, в тутешніх степах, шість тисяч років тому чорняві, схожі на мене хлопці зловили дику її і приборкали* [1, с. 18]) і "запрягли на віки" (*Потім подумали ще – змайстрували воза та й запрягли в нього Манюню навкі-віків...* [1, с. 18]).

Незважаючи на те, що люди навчилися користуватися кінями, вони також навчилися і дбати про них. Це знайшло відображення у смислах, що конотують захоплення, співчуття та стосуються концептуалізованого образу Манюні, наприклад: "та, яку догляда-

ють" (*Я вже підсипав Манюні вівса, дав їй води, злагодив упряж, затим Манюню запряг...* [1, с. 58]); "захищають від злодіїв" (*Якщо ти прийшов по коня, то знай, що я не дрімаю. В руках у мене коса і, поки не пізно, чухай туди, звідкіля приваландав* [1, с. 27]). Симпатії М. Вінграновського до коня, який асоціюється з його власним, засвідчує смисл "той, що є доглянутим, і викликає захоплення": *Порівнявшись із Манюнею, автомобілі призупинялися, визнавали її за свою і від душі сигналізували. Вони вітали Манюню, бо де ще зустрінеш таку, ніби вишиту з міді, справну кобилку...* [1, с. 58].

Знайшли вираження в досліджуваних текстах й етнокультурні уявлення про тягу циган до коней і навпаки. Це підтверджує смисл "ті, що асоціюються із циганами": *Потім вона подивилась на мене, ще трохи постояла і разом з Орликом пішли за циганами. Манюня пішла за ними...* [1, с. 60].

Автор постійно акцентує увагу на тому, як органічно вписався кінь у навколишній світ. У структурі концептуалізованого образу Манюні це демонструє семантичний компонент "та, що перебуває в гармонії з природою": *Випряжена з воза Манюня стояла над річечкою і, похиливши шию на шию Йониній конячці, слухала деркача* [1, с. 60].

В українській етнотрадиції знайшли відображення також вірування, легенди, згідно з якими кінь є важливим атрибутом козацтва. Як зауважив у XVII ст. один західноєвропейський літописець, "важко знайти щось органічніше, ніж союз козака і коня, хіба що мати з немовлям можуть посперечатися з ним..." [2]. Про такий нерозривний зв'язок йдеться в оповіданні "Козак Петро Мамарига", в якому виведений гіперболізований образ коня Гивора. Семантика концепту "кінь", що акумулював смисли, пов'язані з козацьким конем, помітно відрізняються від тієї, що характеризувала образ Манюні. Козацький кінь – це передусім "той, що наділений надприродною силою" (*І Гивор це зробив: він став на свої передні і побіг ними у степ. Татарська сторожа вклякла. Попадала і повмирала* [1, с. 335]); "сміливий, спритний, винахідливий" (*Та кінь козака Петра Мамариги був не з тих коней, що підставляють свою голову: Гивор сам по собі розігнався і перескочив татар із їхніми кінями* [1, с. 333]). Персоніфікуючи коня, автор наділяє його людською мовою, здатністю думати. Це конотує смисл "той, що готовий прийти на допомогу своєму господарю": *– Гиворе, це ти чи хто? – спитали козаки. – Я, – сказав Гивор. – Козак мій Петро Самійлович Мамарига сидить в озері і дихає через очеретину* [1, с. 335]. За січовою традицією, козаком міг стати той, хто навчився тримати шаблю і сидіти на коні. У структурі досліджуваного концепту це засвідчує смисл "той, без якого не стати козаком": *– Випряжіть, Семеновичу, Валентина, та посвятимо мого малого сьогодні в козаки, бо він мені жити не дає* [1, с. 188].

В оповіданні "Літо на Десні" М. Вінграновський, розгортає семантику концепту "кінь", змальовуючи тварину в дещо зниженому плані, як таку, що перебуває у цілковитій залежності від людини. У структурі концепту це демонструє смисл "той, якого можна

програти": – *Грасмо на Валентина з вашої сторони, а з моєї сторони я можу грати на все, що в мене є* [1, с. 193]. Експлікація подібного смислу засвідчує амбівалентну природу концепту "кінь". З одного боку, в його семантичній структурі імплікуються смисли "той, що є безправним", "який викликає співчуття", з іншого – "той, що асоціюється з чимось цінним". Прогривши здуру коня, його власник дуже шкодує з цього приводу і готовий заплатити за нього високу ціну: *О, я знаєте що, я вам за Валентина бідон свіжого меду дам і півмішка в мене є сушених білих грибів на додачу* [1, с. 198].

Конотації іронії супроводжують індивідуально-авторський смисл "той, що може стати міським жителем, бути прописаним у міській квартирі": *Візьму Валентина як істоту живу, одухотворену, площа мені дозволяє, запишу його на своє прізвище і пропишу... Не бійтесь Валентин у Києві не пропаде* [1, с. 196–197].

Водночас із концептуалізованим образом коня пов'язана об'єктивація такого ключового для письменницького світогляду семантичного фрагменту, як "той, що асоціюється з дитинством": *Наші Київці по шию стоїть у селі. А що киянам, учораїнім молодим селянам, у бетоні і склі вранці почути голос коня і в його голосі голос свого дитинства, почути голос своїх стареньких соколівських, наприклад, тата і мами* [1, с. 197]. Асоціації коня з дитинством підтримуються смислами, в яких об'єктивується інформація про стосунки дітей з кінями, їхнє ставлення до цих тварин. Для дітей кінь завжди був не лише об'єктом спостережень, а й однією із заповітних мрій. Кожен хотів хоча б раз погладити його, проїхатись верхи тощо. Це демонструють такі концептуальні смисли, як: "той, якого хоче пізнати дитина" (*А ти б сам підійшов до Валентина і познайомився [говорить батько до сина]* [1, с. 182]); "з яким намагається порозумітися" (*Валентин моргає малому оком, і мій малий моргає йому зеленим своїм* [1, с. 181]); "на якому хоче покататися" (*– Тату, дай мені коня! – Та ти ж уб'єшся, шию скрутиш! – Тату, дай мені коня, – Андрійко мало не плакав* [1, с. 235]).

В індивідуально-авторській картині світу М. Вінграновського полісемантичну природу концепту "кінь" засвідчує розгалужена система мовностилістичних засобів. Передусім письменник акцентує увагу на масті тварини (есплікується смисл "той, що має характерну зовнішність"), із цією метою використовує епітети *чорний* (*Чорні коні біжать темною низкою по кукурудзі...* [1, с. 331]); *світло-вороний* (*Крежисту, світло-вороною масті її [кобилу] підвели вже осідлану...* [1, с. 208]); описову конструкцію з *чорненькими мушками* (... *Валентин – істота жива з живими чорненькими мушками на боках* [1, с. 196]).

Зауважимо, що через епітети об'єктивується чимало інших концептуальних ознак, як-от: "той, що є присадкуватим" (... *на присадкуватому конику сидів мій закінтожений довгов'язий нащадок і гладив свого коника шаблею по шиї* [1, с. 240]); "замурзаним" (*Учитель і та (в ботах) жінка сіли на двоколку, вона взяла віжки, і замурзаним коником, завбільшки з го-*

робця, покотили на забори [1, с. 136]) (автор звертає увагу на зовнішність коня); "навченим" (*На кожному возі стояло по чорному циганові, і, чорно поганяючи своїх навчених коней, білою пісковою дорогою вони тарабанили вниз...* [1, с. 187]); "хитрим" (*І хитрий [кінь], ішов наче по-паски, наче пасся, а сам позирав: де ми, чи далеко пішли?* [1, с. 131]); "смирним" (*А Валентин – коник смирний, він не кусається* [1, с. 182]) (акцентує на поведінці тварини).

Молодому конику письменник протиставляє старого (сивого коня). Порівняймо: *Оце буде діло: привезу молоденького коника, підпряжу до Валентина, напну на возі ваш програний намет та й поїду на оце саме місце восени на пісок* [1, с. 193] і *За віковичним посивілим прадубом стояв сивий кінь і дивився на мене своїми сивими очима* [1, с. 297]. Обидва приклади демонструють позитивне авторське ставлення. У першому випадку його засвідчує атрибутивна синтагма, виражена прикметником та іменником, вжитими в демінутивних формах (*маленький коник*), у другому – лексико-морфологічний повтор (*посивілий – сивий – сивий*).

Яскраво представлені у дитячій прозі М. Вінграновського позиції об'єкта та суб'єкта зіставлення для номенів цього концепту, через які об'єктивуються такі смисли: "той, що є дуже малим" (... *вона взяла віжки, і замурзаним коником, завбільшки з горобця, покотили на забори* [1, с. 136]); "агресивним, злим" (*Гарчить як собака* [1, с. 130]); "який своєю зовнішністю подібний до німецького офіцера" (*У стайні биндою з Галиного парашута я перев'язав Мухачу око, і він став схожий на німецького офіцера* [1, с. 138]); а "вдачею – до чортів" (*Кінь. Лише на всіх чортів схожий. Де ти його взяв?* [1, с. 130]) (засвідчені у позиції суб'єкта зіставлення). Позицію об'єкта зіставлення демонструють контексти, в яких з конем (кінями) порівнюється людина (... *один [чоловік] дув і перебирав пальцями, а другий кивав головою, мов кінь у спеку...* [1, с. 274]); миші (*Миші тупотіли на нім [на баитані], як коні* [1, с. 57]). Деякі смисли імплікуються в тексті, реалізуючи таку семантику: "той, що асоціюється з птахом" (*Козак Петро Мамарига летів на своєму коні, а татари обсідали Петра з усіх чотирьох сторін* [1, с. 333]) або "той, що є швидким, як метро" (*Валентин – ото і все моє метро* [1, с. 196]).

Через різні тропейні засоби увиразнюється інформація про коня як "того, що викликає захоплення": *Та мій малий на посту: синій від холоду, він лежить за наметом у верболозі на піску і поїдом їсть очима коня* [1, с. 181] (фразеологізм *поїдом їсть очима коня*), або "асоціюється з розлукою": ... *і ходять люди біля осідланих коней, і плаче на коні розлука...* [1, с. 206] (метафора *плаче на коні розлука*), чи з іронічним відтінком "того, що є грамотним": *Уран справді був не тільки грамотною конякою, але і мав, як казали, вищу освіту, правда, не закінчену: знімався в багатьох фільмах...* [1, с. 301] (метафора *знімався в багатьох фільмах*) та ін.

М. Вінграновський часто використовує фразеологізм *на коні* і його трансформований варіант *на кобилі*, увиразнюючи в такий спосіб інформацію про своїх героїв. Порівняймо: *Я дав короткий годинний перепо-*

чинок і наказав усім підготуватись до зйомки: а раптом прорве "молоко", а раптом зглянеться над нами немилосердне світло, хоча б на годиноньку, хоч на пів, і тоді – тоді ми на коні... [1, с. 229] і Чок-чок-чок, нас вітає бурячок, Йосип його на кобилі! Полундра! Задній хід! [1, с. 229] (фразему на кобилі супроводжує знижена конотація).

Отже, концепт "кінь" в індивідуально-авторській картині світу М. Вінграновського представлений великою кількістю вербалізаторів та полісемантичний,

більшою мірою позитивно маркований. Лінгвокультурна природа цього концепту як символу української етнокультури реалізується також у численних тропейних засобах, зокрема епітетах, метафорах, порівняннях, фразеологізмах тощо. Перспективу дослідження вбачаємо в лінгвістичному аналізі інших концептуальних величин, передусім зі сфери фауни, у творах для дітей М. Вінграновського, що дасть змогу глибше осягнути саме мовний феномен цього письменника.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вінграновський М. С. Вибрані твори: У 3 т. – Т. 3. – Тернопіль: Богдан, 2004. – 352 с.
2. Павлов М. Кінь для козака – друг, товариш і брат // VIDIA: медіа портал української діаспори [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://vidia.org/2012/7363>.
3. Славянские древности. Этнолингвистический словарь: в 5 т. / [Н. И. Толстой (отв. ред.)]. – М.: Международные отношения, 1999. – Т. 2. – 687 с.
4. Словник української мови: В 11 т. – К.: Наук. думка, 1973. – Т. 4. – 840 с.
5. Сологуб Н. "Кінь на вечірній зорі" (мова художньої прози М. Вінграновського) // Культура слова. – 2011. – Вип. 75. – С. 13–20.
6. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка: в 4 т. / пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачева. – 2-е изд. – М.: Прогресс, 1986. – Т. 2. – 671 с.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED

1. Vinhranovskiy M. S. Vybrani tvory [Selected works] – Ter-nopil: Bohdan, 2004. – Vol. 3. – 352 p.
2. Pavlov M. Kin dlia kozaka – dru-h, tovarysh i brat [Horse for the Cossack – friend, comrade and brother] // VIDIA: media portal ukrain-skoï dias-pory [Online]. – Available: <http://vidia.org/2012/7363>.
3. Slavi-anskie drevnosti. Etnolingvisti-cheskii slovar v 5 t. [Slavic antiquity. Ethno-linguistic dictionary in 5 vol.] – Moskva: Mezhdunarodnye otnosheniia, 1999. – Vol. 2. – 687 p.
4. Slovyk ukrain-skoï movy v 11 t. [Dictionary of Ukrainian languages in 11 vol.] – Kyiv: Naukova dumka, 1978. – Vol. 9. – 710 p.
5. Solohub N. "Kin na vechir-nii zori" (mova khudozhnoi prozy M. Vinhranovskoho) ["Horse at the evening star" (the language of the M. Vinhranovskiy's prose)] // Kultura slova. – 2011. – Vol. 75. – P. 13–20.
6. Fasmer M. Etimolohiches-kii slovar russkohoazyka v 4 t. [Etymological dictionary of the Russian language in 4 vol.] – Moskva: Prohress, 1986. – Vol. 2. – 831 p.

Gomeniuk O. The linguocultural characteristics the concept "hourse" ("kin") in individual author's picture by M. Vinhranovskiy of the world (on the material of prose works for children)

Abstract: The article is dedicated to the analysis of the linguocultural nature of the concept "hourse" ("kin") in M. Vinhranovskiy's works for children. The nominative field and the conceptual sense have been described, its semantics has been clarified, the system of trochaic means (epithets, metaphors, phraseological units, similes), through which it realizes, has been analyzed. Conceptualized image of hourse is polysemantic and ambivalent in the writer of the sixties' individual author's picture of the world, the author's prose for children has been identified.

Keywords: the concept "hourse" ("kin"), concept verbalizers, nominative field, conceptual sense, individual author's picture of the world by M. Vinhranovskiy's.

Гоменюк Е.О. Лингвокультурная характеристика концепта "лошадь" в индивидуально-авторской картине мира М. Винграновского (на материале прозаических произведений для детей)

Аннотация: В статье рассмотрено лингвокультурную природу концепта "лошадь" в произведениях для детей М. Винграновского. Описано номинативное поле концептуальных единиц, выяснено семантику, проанализировано систему тропейных средств (эпитеты, метафоры, фразеологизмы, сравнения), через которые она реализуется. Установлено, что концептуализированный образ лошади является полисемантическим и амбивалентным в индивидуально-авторской картине мира писателя-шестидесятника, автора прозаических текстов для детей.

Ключевые слова: концепт "конь", вербализатор концепта, номинативное поле, концептуальный смысл, индивидуально-авторская картина мира М. Винграновского.